

Metodika pro poskytovatele ambulantní péče – automatizované hlášení infekčních nemocí

Autor / Autoři:	Kolektiv řešitelů projektu
Verze:	1.4
Datum:	9. 1. 2026
Název projektu:	Posílení kapacity a výkonnosti národních informačních systémů ochrany veřejného zdraví
Akronym:	SCOPE IS
ID projektu:	101181612
Program:	EU4Health 2021–2027

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Spolufinancováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro zdraví a digitální technologie. Evropská unie ani orgán poskytující dotaci za ně nemohou nést odpovědnost.

Historie verzí

Verze	Datum	Autor/Autoři	Popis změn	Část dokumentu
1.0	5. 6. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	První finální verze dokumentu	-
1.1	24. 6. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Doplněno doporučení k přebírání diagnóz z historie.	Kapitola 7
1.1	24. 6. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Doplněna doporučení k vyplňování nepovinných položek, důraz na uvedení data prvních příznaků a všech dostupných kontaktních údajů (zejména telefonu).	Kapitola 5
1.1	24. 6. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Upraveno pořadí výčtu v kapitole, úprava formátu.	Kapitola 2
1.1	24. 6. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Vynechán popis implementace systému.	Kapitola 1
1.2	2. 7. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Aktualizace dokumentu po připomínkování ze strany KHS.	Kapitola 3 Kapitola 5 Kapitola 8
1.2	2. 7. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Doplnění informací z vyhlášky.	Kapitola 3
1.2	2. 7. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Doplnění informací.	Kapitola 5
1.2	2. 7. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Doplněno upozornění k povolenému rozsahu kódů diagnóz.	Kapitola 6
1.2	2. 7. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Aktualizováno znění kapitoly pro zpřesnění významu.	Kapitola 8
1.3	28. 7. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Upřesněn rozsah poskytovatelů.	Kapitola 1 Kapitola 8

1.3	28. 7. 2025	Kolektiv řešitelů projektu	Rozšířen seznam diagnóz o upřesňující dg. k již zahrnutým diagnózám.	Kapitola 6
1.4	9. 1. 2026	Kolektiv řešitelů projektu	Aktualizace formulací textu po nabytí účinnosti novely vyhlášky č. 306/2012 Sb.	Celý dokument
1.4	9. 1. 2026	Kolektiv řešitelů projektu	Stylistické a formulační zpřesnění textu bez změny věcného obsahu.	Celý dokument
1.4	9. 1. 2026	Kolektiv řešitelů projektu	Doplnění vysvětlující formulace k povinnosti úplného hlášení.	Kapitola 3
1.4	9. 1. 2026	Kolektiv řešitelů projektu	Upřesnění názvu dokumentu pro přesnější vymezení cílové skupiny a obsahu metodiky (bez změny věcného obsahu)	Celý dokument/ titulní strana

Obsah

Obsah.....	1
Přehled použitých zkratk	2
1 Úvod.....	3
2 Klíčové informace.....	3
3 Legislativní ukotvení.....	4
4 Jak bude systém fungovat.....	5
5 Důležitá upozornění.....	6
6 Seznam pilotních diagnóz pro hlášení.....	7
7 Doporučení pro validaci a kontrolu při implementaci	11
8 Metodika vykazování a další informace.....	12

Přehled použitých zkratk

API	– Aplikační programové rozhraní
ARI	– Akutní respirační infekce
EREG	– Elektronické registry rezortu zdravotnictví
EZCA	– Resortní certifikační autorita
ILI	– Chřipce podobná onemocnění (Influenza-like illness)
IS	– Informační systém
ISIN	– Informační systém infekčních nemocí
KHS	– Krajská hygienická stanice a Hygienická stanice hl. m. Prahy
MZD	– Ministerstvo zdravotnictví
SÚKL	– Státní ústav pro kontrolu léčiv
TST	– Testovací prostředí
ÚZIS ČR	– Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
MKN	– Mezinárodní klasifikace nemocí

1 Úvod

Pro praktické lékaře pro dospělé, praktické lékaře pro děti a dorost, ambulantní specialisty a ambulance lůžkových poskytovatelů zdravotních služeb (včetně nemocnic), je připraven systém **automatizovaného hlášení infekčních nemocí** do Informačního systému infekčních nemocí (ISIN). Navržený systém je implementován jako jedna z klíčových komponent plošného sledování infekčních nemocí a systému včasného varování. Cílem tohoto hlášení je přímé napojení IS lékařů přes automatizované API rozhraní přímo do centrálních registrů resortu zdravotnictví.

2 Klíčové informace

- Automatizované hlášení se týká pouze vybraných diagnóz infekčních onemocnění, které jsou zařazeny do pilotního provozu. Jejich seznam je uveden dále v dokumentu.
- Povinnost hlásit infekční onemocnění zůstává zachována pro všechny diagnózy dle platné legislativy jako doposud.
- Diagnózy, které nejsou zahrnuty v seznamu pilotních diagnóz, je nutné i nadále hlásit obvyklým způsobem (tj. prostřednictvím stávajících formulářů a postupů).
- Možnost automatizovaného hlášení vybraných diagnóz infekčních onemocnění bude dostupná až poté, co ji zpřístupní dodavatel vašeho informačního systému. V případě nejasností se tedy s Vaším dodavatelem IS spojte.
- Pokud nebude hlášení odesláno automaticky, např. když je program automatizovaného hlášení vybraných diagnóz infekčních onemocnění nainstalován, ale nepoužíván, je potřeba hlásit obvyklým způsobem (viz výše).
- Automatizace má za cíl snížit administrativní zátěž a zpřesnit sběr dat, podobně jako již zavedená centrální evidence očkování či automatizovaný sběr dat o ARI a ILI.

3 Legislativní ukotvení

Od 1. července 2025 nabyla účinnosti **novela vyhlášky č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a vybraných zařízení sociálních služeb**. Elektronický způsob hlášení je ukotven v paragrafu 1, odstavci 2, této vyhlášky.

Náležitosti hlášení jsou stanoveny v rozsahu přílohy č. 6; výše definované hlášení obsahuje:

- (a) identifikaci hlásícího poskytovatele zdravotních služeb, včetně identifikace ošetřujícího lékaře,
- (b) identifikaci hlášené osoby (pacienta) v rozsahu jméno, popřípadě jména, příjmení, pohlaví, rodné číslo, číslo pojištěnce nebo datum narození, není-li číslo pojištěnce přiděleno, resortní identifikátor pacienta, je-li přidělen, a adresu místa pobytu hlášené osoby v České republice, státní příslušnost, u cizinců též zemi původu,
- (c) údaje o zaměstnání a pracovním, příp. i jiném kolektivu, vykonávané profesi, souvislosti s jiným infekčním onemocněním,
- (d) diagnózu, způsob stanovení diagnózy,
- (e) datum prvních příznaků, datum onemocnění, datum stanovení diagnózy, datum hospitalizace, případně i datum úmrtí,
- (f) údaje o izolaci a hospitalizaci, případně o úmrtí,
- (g) údaje o očkování, predisponujících faktorech a souběžných onemocněních, jsou-li relevantní,
- (h) výsledky provedených vyšetření svědčících pro hlášenou diagnózu,
- (i) v případě potřeby poznámku pro epidemiologa.

Rozsah údajů, které jsou povinné k hlášení, je stanoven vyhláškou č. 306/2012 Sb. a je závazný bez ohledu na technické nastavení informačního systému poskytovatele. Skutečnost, že informační systém na straně poskytovatele a také na straně ÚZIS ČR, nevyžaduje vyplnění všech povinných údajů dle vyhlášky, nezbavuje hlásícího poskytovatele zdravotních služeb povinnosti tyto údaje uvést, jelikož ÚZIS ČR přijímá všechny údaje.

4 Jak bude systém fungovat

- **Pilotní provoz** automatického hlášení pro vybrané diagnózy infekčních onemocnění začal od **1. 7. 2025**. Produkční prostředí i testovací prostředí je připraveno od dubna 2025.
- Postupně budou zapojovány jednotlivé ordinace praktických lékařů a praktických lékařů pro děti a dorost, dle připravenosti jejich informačních systémů (**lékaři at' tedy prosím sledují vydání aktualizací jejich softwaru**).

API rozhraní:

- Pro dodavatele IS, kteří budou provádět implementaci do IS lékařů je připraveno:
- <https://apitest.uzis.cz/v2/index.html>. (testovací prostředí)
- <https://api.uzis.cz/v2/index.html>. (produkční prostředí)
- Sekce: HlaseniInfekcnihoOnemocneni
- K dispozici na výše uvedeném swaggeru jsou také číselníky:
 - /api/v2/ciselniky/DiagnozaHlaseniInfekcnihoOnemocneni
 - /api/v2/ciselniky/KlasifikaceZamestnani
 - /api/v2/ciselniky/MistoIzolace

Autentizace do API (nutné použít rozdílné certifikáty pro TST a produkční prostředí):

- Stávající systémový certifikát SÚKL eRecept
- Systémový certifikát ÚZIS ČR EREG (role praktik, praktik vakcinace)
- Systémový certifikát ÚZIS ČR (MZD) EZCA

5 Důležitá upozornění

- Automatizované hlášení nezahrnuje všechna infekční onemocnění.
- **Diagnózy, které nejsou v seznamu pilotních diagnóz, je nutné i nadále hlásit standardním způsobem** (tj. prostřednictvím stávajících formulářů a postupů)!
- Povinnost hlášení infekčních nemocí podle platné legislativy zůstává zachována.
- U dětí se do kolonky zaměstnavatel uvádí název školy nebo předškolního zařízení.
- Přesto, že jsou některé položky v rozhraní nastaveny jako nepovinné, preferuje se vždy odeslání všech položek v souladu s novelou vyhlášky 306/2012 Sb.
- **Při automatizovaném hlášení je důležité uvádět datum prvních příznaků onemocnění**, v souladu s novelou vyhlášky č. 306/2012 Sb. Tento údaj je klíčový pro správné vyhodnocení epidemiologické situace.

Je nezbytné uvádět všechny dostupné kontaktní údaje na pacienta, nebo jeho zákonného zástupce, pokud jsou k dispozici, z důvodu možné potřeby následného epidemiologického šetření. Nejvyšší prioritu má aktuální telefonní kontakt na pacienta.

Níže naleznete materiál k hlášení infekčních onemocnění, včetně seznamu hlášených diagnóz.

6 Seznam pilotních diagnóz pro hlášení

Kód	Název dle MKN-10
A02	Jiné infekce způsobené salmonelami
A02.0	Salmonelová enteritis
A02.1	Salmonelová sepe
A02.2	Salmonelové infekce lokalizované
A02.8	Jiné určené infekce salmonelami
A02.9	Infekce salmonelami NS
Kód	Název dle MKN-10
A04.5	Enteritida, původce: Campylobacter
Kód	Název dle MKN-10
A37	Dávivý kašel [pertussis]
A37.0	Dávivý kašel, původce: Bordetella pertussis
A37.1	Dávivý kašel, původce: Bordetella parapertussis
A37.8	Dávivý kašel, původce: jiný určený druh Bordetelly
A37.9	Dávivý kašel NS
Kód	Název dle MKN-10
A69.2	Lymeská nemoc

Kód **Název dle MKN-10**

B01	Plané neštovice [varicella]
B01.0	Varicelová meningitida
B01.1	Varicelová encefalitida
B01.2	Varicelová pneumonie
B01.8	Varicella s jinými komplikacemi
B01.9	Varicella bez komplikace

Kód **Název dle MKN-10**

B02	Pásový opar [herpes zoster]
B02.0	Encefalitida, původce: virus varicella-zoster
B02.1	Meningitida, původce: virus varicella-zoster
B02.2	Herpes zoster s jiným postižením nervové soustavy
B02.3	Oční onemocnění, původce: virus varicella-zoster
B02.7	Generalizovaný (diseminovaný) Herpes zoster
B02.8	Herpes zoster s jinými komplikacemi
B02.9	Herpes zoster bez komplikací

Kód **Název dle MKN-10**

B05	Spalničky
B05.0	Spalničky komplikované encefalitidou
B05.1	Spalničky komplikované meningitidou
B05.2	Spalničky komplikované pneumonií

B05.3	Spalničky komplikované zánětem středního ucha
B05.4	Spalničky se střevními komplikacemi
B05.8	Spalničky s jinými komplikacemi
B05.9	Spalničky bez komplikací

Kód **Název dle MKN-10**

B15	Akutní hepatitida A
B15.0	Hepatitida A s hepatálním kómatem
B15.9	Hepatitida A bez hepatálního kómatu

Kód **Název dle MKN-10**

B26	Příušnice [parotitis epidemica]
B26.0	Parotitická orchitida
B26.1	Parotitická meningitida
B26.2	Parotitická encefalitida
B26.3	Parotitická pankreatitida
B26.8	Epidemická parotitida s jinými komplikacemi
B26.9	Epidemická parotitida bez komplikací

Kód **Název dle MKN-10**

B27	Infekční mononukleóza
B27.0	Mononukleóza, původce: gamma Herpes virus 4
B27.1	Mononukleóza, původce: Cytomegalovirus
B27.8	Jiná infekční mononukleóza

B27.9	Infekční mononukleóza NS
Kód	Název dle MKN-10
B86	Svrab [scabies]

Upozornění:

V rámci automatizovaného hlášení jsou povoleny pouze vyjmenované diagnózy v uvedeném rozsahu kódů.

7 Doporučení pro validaci a kontrolu při implementaci

Povinné validační kontroly

- Datum vyšetření nesmí být větší než dnešní datum
- Diagnóza obsahuje vybraný kód MKN-10

Pro jednoho pacienta a jednoho poskytovatele zdravotních služeb může být v rámci jednoho dne jedinečná diagnóza zapsána pouze 1x.

Diagnóza by neměla být automaticky přebírána z historie, pokud je její zadání spouštěčem automatického odeslání hlášení. Takové chování systému bez vědomí uživatele může vést k odeslání falešných hlášení a vzniku nevalidních dat.

8 Metodika vykazování a další informace

Cílem je odeslat hlášení ze systému praktického lékaře nebo ambulantního specialisty (včetně ambulancí v lůžkových zařízeních, včetně nemocnic) při podezření/potvrzení vybraných diagnóz infekčních onemocnění. Validace neumožňuje odeslat více hlášení se stejnou diagnózou pro stejného pacienta ve stejný den v rámci jednoho poskytovatele zdravotních služeb. V případě duálních či vícenásobných infekcí je nutné odeslat samostatné hlášení pro každou diagnózu.

Seznam položek hlášení koresponduje s legislativou (vyhláška č. 306/2012 Sb.). a i když jsou některé položky nepovinné, preferuje se vždy odeslání všech položek (celého datového setu) a to tak, aby orgány ochrany veřejného zdraví, jež jsou zpracovateli těchto informací, měly k dispozici maximum údajů potřebných k včasnému zahájení epidemiologického šetření. Pracovníci KHS zaslané informace zpracovávají v Informačním systému ISIN jako konkrétní případy infekčních onemocnění. Případy jsou analyzovány a v případě potřeby je provedeno epidemiologické šetření a zároveň jsou nastavena protiepidemická opatření. V případě, že údaje nebudou kompletní, je pravděpodobné, že pracovníci KHS budou nuceni konkrétního lékaře kontaktovat k jejich doplnění.

Co se týká vykazování vybraných infekčních diagnóz, vykazuje se první vyšetření, při němž bylo stanoveno podezření nebo stanovena diagnóza na infekční onemocnění. Kontrolní vyšetření pacienta s již potvrzenou diagnózou (např. na konci léčby) se nevykazují. Pokud lékař shledá, že je nutné prvotně nahlášenou diagnózu upřesnit/změnit, je možné provést její úpravu v rámci vystavených API.

Na základě konzultace s vybranými dodavateli IS bylo pro eliminaci nadbytečných kontrolních hlášení navrženo následující řešení. V případě opakování nebo opakovaného zadání stejné diagnózy u již dříve diagnostikovaného pacienta bude ošetřující lékař systémem dotázán, zda dříve identifikované infekční onemocnění stále trvá, a nebo se jedná o nové onemocnění a původní hlášení je možno uzavřít. Pokud by se jednalo o nové onemocnění, odešle se nové hlášení, pokud se by se jednalo o trvající onemocnění, hlášení se neodesílá.